

Pedagogisch beleid

Bijlage: Zo werken wij

buitenschoolse opvang

Inhoud

Inleiding	Onze pedagogische uitgangspunten	Mentorschap	Veiligheid	Volgen en stimuleren	Doorlopende ontwikkelingslijn	Overdracht aan derden	Zorgstructuur	Verwijsindex	Protocol kindermishandeling
>>	>>	>>	>>	>>	>>	>>	>>	>>	>>

Samen de wereld kleuren. Onze slogan laat precies zien waar wij voor staan. Wij hebben aandacht voor de totale ontwikkeling van uw kind. Met elkaar zorgen we er niet alleen voor dat uw kind professioneel wordt opgevangen maar ook dat uw kind leuke en uitdagende dingen beleeft en de mogelijkheid krijgt om zich optimaal te ontwikkelen.

In deze bijlage Zo werken wij kunt u meer lezen over onze pedagogische uitgangspunten en werkwijze. Aanvullend hierop zijn nog beschikbaar de bijlagen De Locatie en Praktische informatie. Deze zijn allemaal onderdeel van ons Pedagogisch beleid. Onze pedagogische visie Samen de Wereld Kleuren en ons algemene pedagogisch beleid kunt u vinden op de website.

Deze bijlage bevat de volgende onderwerpen:

Inleiding	2
Onze pedagogische uitgangspunten: hoe zien wij ze terug op de groep?	3
Mentorschap	5
Veiligheid; hoe leren we kinderen omgaan met kleine risico's	5
Volgen en stimuleren van het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen	6
Doorlopende ontwikkelingslijn	6
Overdracht aan derden	6
Zorgstructuur	7
Verwijsindex	7
Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag	7

Inleiding

De BSO is bedoeld voor kinderen van 4 tot 13 jaar. De kinderen worden opgevangen in een vaste groep.

Op de BSO is het anders dan thuis, maar wel een veilige thuishaven. Een BSO is bovendien een thuishaven met een hele prettige meerwaarde: het samen zijn en leven met andere kinderen in een groep. Wij benutten de extra mogelijkheden die groepsopvang biedt. Kinderen krijgen de kans om kinderen vanuit andere achtergronden te ontmoeten, te leren wat samenwerken is, vriendschapsbanden aan te gaan en conflicten op te lossen. Kortom: kinderen leren in de kinderopvang een samenleving te vormen. We helpen kinderen om zich te ontwikkelen tot actieve burgers in een democratische samenleving.

Ons uitgangspunt is het ontwikkelingsgericht werken: samen de wereld kleuren. We hebben aandacht voor de totale ontwikkeling van kinderen door met elkaar zoveel mogelijk leuke, uitdagende en verschillende dingen te beleven op alle ontwikkelingsgebieden. Kinderen vertellen ons wat zij nodig hebben. Wij luisteren en helpen ze vooruit. Hoe? Door hen ervaringen te geven. Door ze kansen te bieden om vaardigheden te ontwikkelen. Door ze met elkaar te laten spelen om zó zelf te ontdekken hoe zij groot willen groeien.

Onze pedagogische uitgangspunten: hoe zien wij deze terug op de groep?

Ons pedagogisch beleid is gebaseerd op de vier pedagogische doelen uit de Wet Kinderopvang. Wij bieden verantwoorde BSO door ervoor te zorgen dat:

1. op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;

2. kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
3. kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
4. kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

De pedagogische visie Samen de Wereld Kleuren en de bovenstaande vier doelen uit de Wet Kinderopvang krijgen vorm door middel van vijf pedagogische uitgangspunten:

- **Spelen en onderzoeken:** de wereld ontdekken door een rijkdom aan weloverwogen prikkels
- **Interactie:** open en nieuwsgierig zijn, in een positief opvoedklimaat
- **Samen:** alle leefwerelden verbinden, deel uitmaken van een groep
- **Participatie:** kinderen en ouders hebben een stem, we sluiten aan bij de eigen kracht
- **Levensecht:** spelenderwijs de echte wereld ontmoeten in een stimulerende omgeving

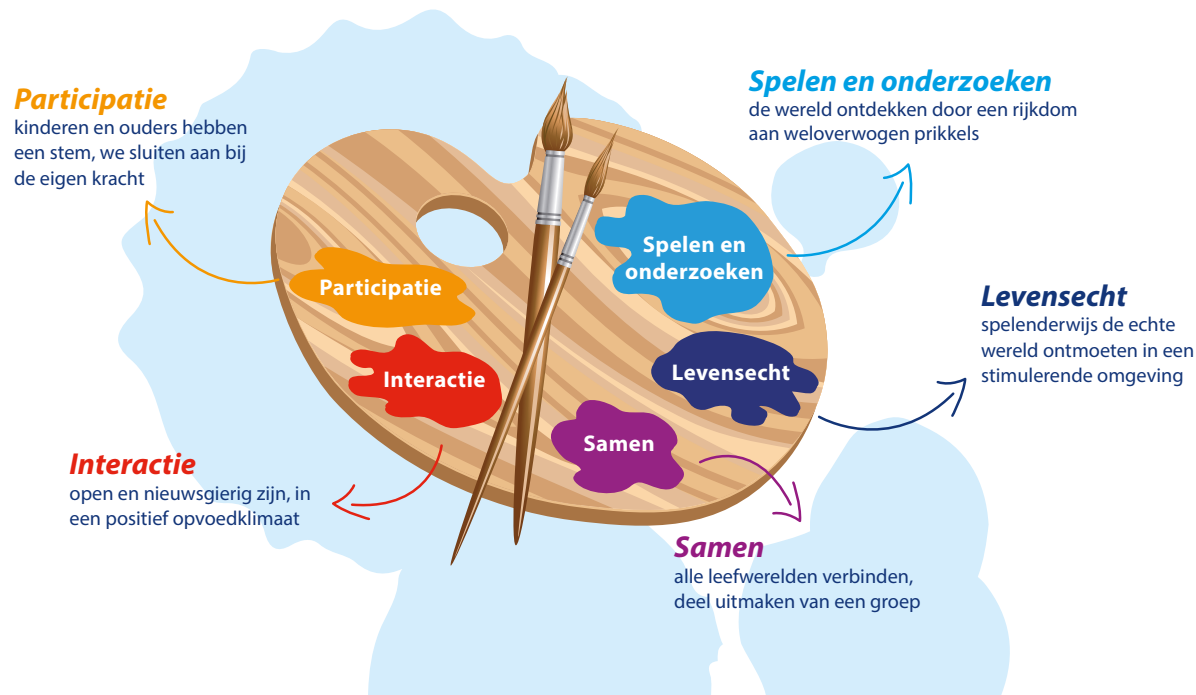
Spelen en onderzoeken

Wat doen we?

- We bieden uitdagende binnen- en buitenruimtes.
- We bieden verschillende materialen aan.
- We organiseren een gevarieerd activiteiten aanbod zoals sport, muziek, dans, techniek, ICT, koken.
- Kinderen doen zelfstandig ontdekkingen en hebben een keuze in materialen en activiteiten
- We bieden nabijheid, beschikbaarheid en rust. We volgen kinderen in hun spel.
- We dagen kinderen uit net iets verder te gaan dan zij al kunnen.
- We spelen mee met de kinderen.

Wat hebben kinderen ervaren?

- Kinderen ervaren dat er verschillende materialen bestaan die anders voelen, proeven, ruiken en bewegen.
- Kinderen doen ervaringen op met verschillende activiteiten.
- Kinderen hebben kennisgemaakt met de mogelijkheden van de digitale wereld.
- Kinderen ervaren dat je soms moet doorzetten om iets voor elkaar te krijgen.

- Kinderen ervaren dat het fijn kan zijn om samen of juist alleen te spelen.
- Kinderen ontwikkelen interesses en hobby's en ontdekken waar ze goed en minder goed in zijn.

Interactie

Wat doen we?

- We zijn gevoelig voor signalen van kinderen en reageren adequaat op kinderen.
- We hebben respect voor de autonomie van kinderen.
- We bieden structuur en stellen grenzen.
- We praten met de kinderen en geven uitleg waar nodig.
- We begeleiden de interacties tussen kinderen. We zorgen voor een sfeer waarbij kinderen oog hebben voor elkaar.
- Met onze interactie stimuleren wij de ontwikkeling van kinderen.
- Ons taalgebruik is rijk en correct. We luisteren naar kinderen.
- We benaderen kinderen positief en geven kinderen persoonlijke aandacht

Wat hebben kinderen ervaren?

- Kinderen ervaren dat ze gezien worden en dat er naar hen geluisterd wordt.
- Kinderen voelen zich begrepen, geaccepteerd en veilig.
- Kinderen ervaren dat ze mogen verwoorden en uitdrukken wat ze voelen, willen en doen.
- Kinderen ervaren hoe ze contact kunnen maken en eventueel om hulp kunnen vragen.
- Kinderen ervaren de meerwaarde van samen: samen spelen, samen een groep vormen, samen plezier hebben.
- Kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan, rekening houden met elkaar.

Samen

Wat doen we?

- We ondersteunen de sociale betrokkenheid: kinderen hebben van nature oog voor een ander.

- We bieden kinderen de mogelijkheid om met elkaar te spelen, bijvoorbeeld in de verschillende hoeken. We hebben oog voor vriendschappen.
- We creëren een groepsgevoel: rituelen en aandacht voor elkaar.
- We leren kinderen respect te hebben voor onderlinge verschillen: diversiteit.
- We zorgen voor een sfeer van plezier, samenspel en uitdaging. We eten met elkaar, vieren feesten en ondernemen activiteiten.
- We ondersteunen kinderen bij het oplossen van conflicten. We hebben een bemiddelende rol.

Wat hebben kinderen ervaren?

- Kinderen ervaren dat ze deel uitmaken van de groep. Kinderen ervaren dat ze samen plezier kunnen hebben.
- Kinderen ervaren dat ze van elkaar kunnen leren en dat ze vertrouwen kunnen hebben in anderen.
- Kinderen ervaren dat ze elkaar nodig hebben, hulp kunnen bieden of anderen kunnen helpen.
- Kinderen ervaren dat ze rekening moeten houden met de gevoelens en wensen van anderen.
- Kinderen ervaren dat niet iedereen hetzelfde is.
- Kinderen ervaren dat ze conflicten samen kunnen oplossen.

Participatie

Wat doen we?

- We nemen kinderen serieus. We kijken en luisteren naar kinderen.
- We moedigen kinderen aan om inbreng te hebben en houden rekening met wensen/meningen van kinderen. We betrekken kinderen bij besluiten en waar mogelijk beslissen we samen met kinderen. Bijvoorbeeld bij de keuze voor spel materiaal en activiteiten.
- Kinderen krijgen verantwoordelijkheid naar draagkracht. Bijvoorbeeld de tafel dekken, spel materiaal opruimen, elkaar helpen.

- De inrichting van de ruimtes is zodanig dat kinderen zoveel mogelijk zelf kunnen doen.
- We vormen met elkaar een leefgemeenschap waarin iedereen zich optimaal kan ontwikkelen.

Wat hebben kinderen ervaren?

- Kinderen ervaren dat ze gezien worden en dat er naar ze geluisterd wordt.
- Kinderen ervaren dat ze mogen meedenken, meebeslissen, uitvoeren en meedoen. Ze ervaren dat ze zelf iets teweeg kunnen brengen.
- Kinderen ervaren dat ieders mening ertoe doet.
- Kinderen ervaren dat ze deel uitmaken van een groep.

Levensrecht

Wat doen we?

- We gaan mee in de verwondering van kinderen over de ontdekkingen die zij doen. We gaan in op de interesses die kinderen hebben voor situaties, personen en materialen uit de buitenwereld.
- We hebben materialen op de groep die herkenbaar zijn vanuit de echte wereld.
- We trekken er regelmatig op uit met de kinderen.
- We geven uitleg over de thema's van de wereld.
- We dragen bij aan een gezonde leefstijl.

Wat hebben kinderen ervaren?

- Kinderen ervaren dat ze deel uitmaken van de maatschappij in de breedste zin van het woord.
- Kinderen maken kennis met diversiteit.
- Kinderen verwonderen zich over ontdekkingen die zij doen.
- Kinderen ervaren het plezier van een gezonde leefstijl.
- Kinderen ervaren dat je met van alles kunt spelen. Zoals zand, water en stenen.
- Kinderen ervaren dat er verbinding is tussen hun verschillende leefwerelden.

Mentorschap

Elk kind heeft een mentor. Deze pedagogische medewerker is ook het vaste aanspreekpunt voor u en uw kind. De mentor heeft uw kind goed in beeld en volgt de ontwikkeling van uw kind op de voet. De verantwoordelijkheden met betrekking tot het benoemen van een mentor, de wijze waarop een mentor wordt toegewezen en de uitvoerende werkzaamheden van de mentor zijn vastgelegd in beleidsdocument werkinstructie mentorschap. Tijdens het intakegesprek wordt u mondeling geïnformeerd over het mentorschap en wie de mentor van uw kind is. Uw kind wordt tijdens het intakegesprek (of in geval van afwezigheid tijdens het intakegesprek op de 1e opvangdag) mondeling geïnformeerd over het mentorschap en wie de mentor is. Uiteraard houden we hierbij rekening met de leeftijd van het kind. Indien mogelijk voert de mentor zelf het intakegesprek. U kunt terecht bij de mentor voor vragen over de opvang, de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind.

Veiligheid: hoe leren we kinderen omgaan met risico's?

In het dagelijks leven komen kinderen, jong en oud, kleine en grote risico's tegen. Het is mede onze taak kinderen te begeleiden hoe hiermee om te gaan. Het betreft risico's rondom lichamelijke en emotionele veiligheid en gezondheid (leefstijl). In principe bieden wij kinderen een veilige leef- en speelomgeving. Bij het voorbereiden van

kinderen op de maatschappij hoort ook het leren omgaan met risico's. We gaan deze daarom niet uit de weg. Deze risico's zijn bewuste keuzes, waardoor leerervaringen ontstaan die kinderen verder helpen. We bieden deze ervaringen aan, leggen uit, informeren en blijven hierop alert.

Hier staan een aantal afspraken die gemaakt zijn om kinderen te begeleiden in het omgaan met kleine en grotere risico's:

- Wij gaan met kinderen in gesprek over mogelijk riskant gedrag.
- Wij voeren met kinderen 'als-dan-gesprekken' om hen weerbaarder te maken. Bijvoorbeeld 'als je de weg kwijt raakt buiten, wat doe je dan?'
- Kinderen spelen voor steeds langere tijd buiten het zicht van de pedagogisch medewerkers.
- Wij stimuleren het samenspelen, conflicten mogen er zijn.
- Wij gaan met kinderen in gesprek over de negatieve gevolgen van pesten.
- Kinderen mogen experimenteren met (levensechte) materialen.
- Wij gaan met kinderen in gesprek over een gezonde leefstijl (snoepen, bewegen, seksualiteit, roken).
- Wij leren kinderen om 'nee' te zeggen..
- Kinderen gaan op basis van afspraken zelfstandig naar de opvang en naar huis (in overleg met ouders).
- Kinderen mogen op basis van afspraken buiten het terrein spelen (in overleg met ouders).
- Kinderen mogen vies worden.

Volgen, begeleiden en stimuleren van het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen

Wij vinden het belangrijk dat kinderen goed in hun vel zitten. Alleen dan kunnen zij zich optimaal ontwikkelen. Dagelijks krijgt u een goede overdracht wanneer u uw kind komt halen. Minimaal één keer per jaar wordt op de locatie een observatieverslag voor uw kind ingevuld. We doen dit om heel bewust te kijken of het goed gaat met uw kind. Er wordt onder andere gekeken naar het welbevinden van uw kind in het algemeen, het contact met andere kinderen, het contact met de pedagogisch medewerkers en het spel en de activiteiten die uw kind leuk vindt. Daarnaast volgen wij de ontwikkeling van uw kind en bieden wij op basis hiervan een doelgericht aanbod. Nadat wij het observatieverslag hebben ingevuld, nodigen wij u uit voor een gesprek. Tijdens dit gesprek bespreekt de mentor van uw kind het verslag en horen wij graag van u of onze bevindingen overeenkomen met uw eigen beeld van uw kind. Wij vinden de gesprekken erg waardevol. Een goede informatieoverdracht over de ontwikkeling van uw kind kan bijdragen aan een goede afstemming van de thuis- en de opvangsituatie. Soms heeft een kind extra ondersteuningsbehoefte en in overleg met de ouders kan worden doorverwezen naar een passende instantie. Zie hiervoor de informatiefolder over onze zorgstructuur.

Doorlopende ontwikkelingslijn

Binnen onze kinderopvang ondersteunen we de ontwikkeling van kinderen in de breedste zin van het woord. Dit realiseren wij door te streven naar een doorgaande ontwikkelingslijn voor elk kind. Daar waar kinderen tegelijk deel uitmaken van verschillende groepen of wanneer kinderen door de tijd heen gebruik maken van verschillende voorzieningen/opvoedmilieus proberen wij bruggen te bouwen.

Met een soepele doorgaande lijn, waarbinnen de afspraken over de overdracht tussen peuter/kinderopvang en basisschool zijn vastgelegd, is de kans groter dat de overgangen soepel verlopen en de ontwikkeling van het kind niet stagneert. Verbindingen tussen opvoedmilieus geven kinderen en ouders vertrouwen, mits deze in alle openheid worden gelegd. Het gaat erom dat kinderen – als zij een overgang maken zoals die van de peuteropvang naar de basisschool, of dagelijks de overgang van de basisschool naar de buitenschoolse opvang – geen ontwikkelenergie verliezen omdat op de ene plek wordt tegengehouden wat op de andere plek wordt gestimuleerd.

Overdracht aan derden

Gedurende de kinderopvangperiode is het mogelijk dat er informatie- en/of overdracht van kindgegevens met belanghebbende instanties (bijv. (huis)arts, ziekenhuis, specialist, basisschool, centrum voor jeugd en gezin (consultatiebureau) enz.) plaatsvindt. Dit gebeurt niet zonder uw medeweten en met inachtneming van de privacy. Indien overdracht van belang is wordt u hier van te voren over geïnformeerd. Er wordt met u gesproken over de inhoud van de overdracht, voor wie deze bestemd is en er wordt om uw (schriftelijke) toestemming gevraagd. Bij het intake- en kennismakingsgesprek bent u over deze procedure geïnformeerd.

Zorgstructuur

Elk kind is wel eens druk, erg stil of anders dan anders. Dat gedrag kan bijvoorbeeld verband houden met een bepaalde ontwikkelingsfase (bijvoorbeeld koppig of eenkennig zijn) of een specifieke situatie thuis (bijvoorbeeld een nieuw broertje of zusje of een echtscheiding) en verdwijnt vaak na een poosje weer. Daarnaast zijn er ook kinderen die langere tijd en zonder dat er verandering optreedt, blijven opvallen en waar we ons zorgen over maken. De mentor bespreekt deze zorgen altijd met de ouders en we bekijken samen op welke manier we de situatie voor het kind kunnen verbeteren. Onze zorgcoördinatoren ondersteunen de pedagogisch medewerkers op de groep met de uitvoer van het zorgbeleid. Dit staat uitgebreider beschreven in onze folder 'Zorgstructuur voor de kinderopvang'.

Verwijsindex

Kinderopvang BijDeHand is aangesloten bij de Verwijsindex. De Verwijsindex is een digitaal systeem dat toegankelijk is voor hulpverleners en beroepskrachten die met kinderen en jongeren werken. Professionals kunnen hierin een signaal afgeven om hun zorg en betrokkenheid bij een kind aan te geven. Het doel van de Verwijsindex is om de betrokken professionals met elkaar in contact te brengen om samen met ouders de best passende ondersteuning/begeleiding te bieden. Het uitwisselen van gegevens mag alleen na toestemming van ouders en/of verzorgers. Op het moment dat dit aan de orde is wordt er met u gesproken over de inhoud van de overdracht, voor wie deze bestemd is en er wordt om uw (schriftelijke) toestemming gevraagd. Alle kinderopvangorganisaties

binnen de SWKGroep werken met de Verwijsindex. De naam van de Verwijsindex kan per regio verschillen.

Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag

Kinderopvanginstellingen zijn verplicht om te werken met een protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. Het is bedoeld om iedereen die werkzaam is binnen de organisatie handvatten te bieden om op een professionele manier te signaleren en te handelen bij vermoedens van kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

In het geval van vermoedens van mishandeling door een van de medewerkers is Kinderopvang BijDeHand verplicht melding te doen bij de vertrouwensinspecteur. Ook medewerkers hebben een aangifteplicht indien het vermoeden de houder zelf betreft. Zij hebben ook de mogelijkheid om contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. Als u aanwijzingen of een vermoeden heeft dat een medewerker zich schuldig maakt aan kindermishandeling, misbruik of grensoverschrijdend gedrag tegen een kind kunt u contact opnemen met de locatiemanager of met de vertrouwensinspecteur. De vertrouwensinspecteur is onafhankelijk en adviseert en informeert over wat te doen als er aanwijzingen zijn dat een medewerker een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan en een kind hiervan het slachtoffer is. Het team van vertrouwensinspecteurs is tijdens kantooruren bereikbaar op telefoonnummer 0900 111 31 11.

